

[Gert Petersen.]

kelig folk, som vil ensrette meningerne, som vil monopolisere én bestemt slags indoktrinering. De foregiver, at indoktrinering er sådan noget, man kun støder på undtagelsesvis fra enten yderliggående til den ene side eller yderliggående til den anden side. Men sandheden er jo, at al undervisning er subjektiv, det er jo ikke datamater, der underviser, det er levende mennesker, og når levende mennesker underviser, ja, så kan og skal de ikke skjule deres meninger, men samtidig kan og skal de som gode undervisere ikke lægge skjul på, at der findes andre meninger, at der ikke er nogen sandhed, som er fuldkommen. Det er netop underviserens opgave at understrege, at der ikke er nogen sandhed, der er fuldkommen, og jeg er overbevist om, at det gør også den gode marxist.

Det er dette nye syn, som er slået igenem i de sidste 10-20 år, om en åben og en fri debat, afvisning af fuldkomne sandheder, det er dette nye syn, som man nu prøver på at omstyrte, som man nu prøver på at trænge tilbage. Jeg advarer meget stærkt mod sådanne bestræbelser.

(Kort bemærkning)

Arne Bjerregaard (KrF):

Til hr. Gert Petersen: for det første be-
tragter jeg — og det er jo også det, jeg
sagde — marxismen som en ideologi, som
har den fuldkomne sandhed og i alt fald prø-
ver på at postulere den som den fuldkomne
sandhed. For det andet er de historiske
kendsgerninger, og det er dem, jeg også gav
udtryk for, at der er disse to forhold, mate-
riel og åndelig fattigdom, som er forudsæt-
ningen for marxismen. Man kan blot se
rundt i verden: hvor har den fået fodfæste?
Nemlig dér, hvor en af disse to fattigdomme
eksisterede.

Lad mig så endelig sige: jeg anser sådan
set ikke SF for at være marxister, men
nærmere som lignende de nationalliberale i
forrige århundrede. Så længe den øvrige del
af befolkningen ønskede at give dem mag-
ten, var man interesseret i demokratiet,
men mistede man den, var demokratiet dem
vist ganske ligegyldigt; altså et ganske teo-
retisk forhold til demokratiet.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Jeg vil først takke hr. Arne Bjerregaard
for det meget, meget smukke eksempel på,
hvilken virkning indoktrinering kan have på
de konklusioner, man når frem til.

Det var den ene ting. Den anden ting er,
at jeg vil henvise hr. Arne Bjerregaard til
det lille skrift — det er meget hurtigt læst
— på 30-40 sider fra 1870erne af Friedrich
Engels, der hedder „Om socialismens udvik-
ling fra utopi til videnskab“. Når hr. Arne
Bjerregaard har læst det, vil han vide, både
at SF er marxistisk, og at marxismen ikke
anerkender færdige sandheder.

Melchior (CD):

Det sete afhænger ikke blot af øjnene, der
ser, men også af stedet, hvorfra man ser.
Der har i den senere tid og også her i dag i
debatten været tale om en højredrejning og
reaktion. Sådan kan man fremstille det, alt
efter hvor man befinder sig. Efter min for-
mening er det, der er sket, at en drejning for
langt til en yderlighed er blevet afbalanceret
til et forsøg på at finde et midterpunkt igen.
Det er klart, at er man meget langt ude
f. eks. til venstre, ja, så ser det ud som en
reaktion og som et tilbageslag, er man på
midten, ja, så ser det bare ud som en hjem-
komst til det rimelige.

Det er korrekt, at der også kan indoktri-
neres i andet end marxisme, og at der er
blevet indoktrineret også i skoler, før der
var noget, der overhovedet hed marxisme.
Det er også korrekt, at man kan indoktri-
nere f. eks. blot ved at fortie. Det, som kri-
tikken imod den marxistiske undervisning
går på, er jo netop, at den profeterer og mis-
sionerer, og deri adskiller den sig ikke fra
den form for religiøs mission, som i meget
høj grad har præget undervisningen i visse
slægtled også i dette land. Så længe mission
opfattes på den måde, at én siger til en an-
den: nu skal du høre, hvad jeg tror, og hvad
jeg mener, og hvad jeg har erfaret, take it or
leave it, kan du lide noget af det, så tag det
til dig, kan du ikke lide det, så lad det ligge,
så er det en acceptabel form for mission.
Men der findes jo den mission både til højre
og til venstre, som siger, at hvis du ikke tror
som jeg, inden du dør, og da du ikke ved,